

FOTO: AFP/DERRICK CEYRAC

Entrevista

Jean Louis Guillaud, una revolució a France Presse

Al final de l'any 1985 l'agència de notícies internacional France Presse (AFP) va tenir una greu crisi econòmica i es va arribar a plantejar per primer cop en la seva història la possibilitat de tancar. Quatre anys més tard, AFP s'ha convertit en una empresa de comunicació amb una infraestructura de les més modernes i sofisticades del món, amb beneficis en tancar l'exercici, i amb diners suficients com per plantejar-se obrir més d'una delegació de l'agència a cada Estat. A mitjan maig van inaugurar les oficines de la nova delegació d'AFP a Barcelona, que se sumarà a la que ja existia a Madrid. Jean Louis Guillaud, president director general de l'AFP, va

venir a obrir oficialment la delegació. És un dels homes que han fet un dels papers més rellevants en la sortida del túnel de la crisi de l'agència, basant-se, diu, en la revolució informàtica i tecnològica en general.

Amb una àmplia experiència en mitjans de comunicació (deu anys a la premsa francesa i vint més en càrrecs directius de la televisió d'aquell país), ara sembla, quan parla, un autèntic home d'empresa. Abans que res, fa la impressió que la seva feina és vendre bé el producte. I ho aconsegueix. Té com a arguments les xifres, que li donen la raó i que expliquen com s'ha superat la crisi d'una de les agències de notícies amb més prestigi del món.

“Una de les inversions més fortes que està fent AFP és la que ens permet distribuir les nostres informacions via satèl·lit”

Un segle i mig d'informació mundial

L'Agència France Presse (AFP) és la continuació de l'agència Havas, creada el 1835 per Charles-Louis Havas, que va ser el pioner en la posada en funcionament d'una institució d'aquest tipus i amb aquesta finalitat a tot el món. Segons dades de la mateixa AFP, des de 1974 té una xarxa informatitzada. Les seves notícies es poden trobar redactades en sis idiomes diferents: alemany, anglès, espanyol, francès i portuguès. Es difonen i es reben a tot el món a través de satèl·lits de la mateixa agència.

Entre els nous serveis que ha posat en marxa AFP per diversificar la seva oferta i superar la crisi que va patir en la meitat de la present dècada, hi ha quatre bancs de dades, que

contenen la memòria de totes les informacions fetes per l'agència des de 1980. Actualment treballen a l'AFP 850 periodistes en plantilla, i cal sumar-hi els 2.000 col·laboradors que té en els cinc continents. Amb la informació que distribueix en un sol dia es podria fer un llibre de 3.300 pàgines, il·lustrat amb més d'un centenar de fotos. AFP té actualment 150 oficines a tot el món, que, segons la mateixa empresa, serveixen a 100 agències de premsa, 7.800 diaris, 2.500 ràdios, 400 emissores de televisió i 2.000 empreses privades o administracions. I, malgrat aquesta magnitud de xifres, fa quatre anys va passar una crisi, ara ja superada, que va estar a punt d'acabar amb l'agència.

“Cada dia rebo un informe diari de les notícies més importants que hem donat i la seva relació en el temps amb les altres agències, al minut. Tot plegat converteix la nostra feina en una espècie de competició esportiva apassionant”

L'AFP ha passat d'una crisi propera al tancament el 1985, a obtenir beneficis el 1988

– Per què s'han decidit a obrir una nova delegació a Espanya, i concretament a Barcelona?

– El motiu de la instal·lació de l'oficina en aquesta ciutat és doble. Per una banda tenim la perspectiva dels Jocs Olímpics de 1992, que ja hem de començar a preparar informativament. De tota manera, per aquest esdeveniment la delegació serà massa petita, perquè pensem que vindran 70 o 80 periodistes de l'agència a cobrir la informació, si fa no fa com a Seül. Es tracta d'una circumstància excepcional, però que cal preparar amb molt de temps.

L'altre motiu pel qual ens instal·lem a Barcelona és que a l'agència estem apostant per desenvolupar la informació d'interès europeu, i en aquest moment és absolutament natural d'obrir una oficina en aquesta ciutat, com ho farem, sens dubte, en altres grans metròpolis europees, encara que no siguin les capitals polítiques dels Estats.

– La delegació de Barcelona funcionarà de forma autònoma, o dependrà molt de Madrid?

– L'oficina treballarà sota la direcció de la delegació de Madrid, i aquesta alhora ho fa sota la direcció d'una redacció en cap que, per la zona europea, està ubicada a París. AFP té quatre centres a tot el món que són els que

centralitzen la informació i que estan situats a París, Washington, Hong Kong i Nicòsia. L'oficina de Barcelona estarà formada, en principi, pel delegat i un altre periodista, que hi treballaran de forma permanent. Pel que fa a la seva autonomia a l'hora de publicar les notícies, els periodistes de Barcelona faran com la resta dels d'AFP, que tenen la responsabilitat de l'elecció i la presentació de les notícies.

De tota manera, cada notícia ha de ser llegida com a mínim per dues persones de l'agència, abans de fer-se pública. Aquest és un dels nostres principis d'organització per garantir una informació al més fidedigna possible i per la seguretat dels nostres clients.

– El fet que obrin una nova oficina a Barcelona, al Centre Internacional de Premsa, es pot interpretar com un símbol pràctic més de la doble capitalitat de l'Estat espanyol?

– En el terreny econòmic, la doble capitalitat entre Madrid i Barcelona és certa. En el cultural, també. Ara bé, jo no tinc cap judici a fer sobre l'organització de l'Estat espanyol. Per això, en lloc de parlar de capitals, parlo de metròpolis. A França, per exemple, Lió és una d'aquestes grans metròpolis. A Suïssa, Zuric. No té res a veure amb la política. És la societat la que ho ha volgut així, i nosaltres ens adaptem a la marxa dels fets.

D'altra banda, també és cert que Barcelona té cada cop més pes pel sud de França, i no volem que la frontera dels Pirineus ens talli el seguiment que nosaltres fem des de Catalunya del que passa en aquesta zona francesa. Per tant, organitzarem un sistema de col·laboració entre l'oficina de Barcelona i les corresponalsies o delegacions d'AFP a Perpinyà, Tolosa, etc...

– *Els nous projectes d'AFP contrasten amb la situació que va viure l'agència fa només quatre anys, en què es va arribar a parlar de tancar el servei. Com s'ha superat, aquella situació?*

– Entre 1985 i 1986 l'AFP va tenir un dèficit tan gran, que es va parlar de crisi de la societat. Va caldre prendre mesures molt severes de redreçament, i concretament reduir els efectius humans de l'agència en un deu per cent. Va ser molt dolorós. Hi van haver vagues fortes, però s'ha demostrat que va ser un dels elements que van posar fi al dèficit i que han permès continuar a l'empresa. El 1988 ja havíem eixugat el dèficit, i fins i tot vam començar a obtenir beneficis, entre deu i vint milions de francs.

Entre els altres elements que van jugar per acabar amb la crisi hi ha una acció comercial molt enèrgica. Tots els directores de les 70 oficines que tenim per tot el món van fer un esforç per trobar nous abonats pels serveis de notícies i de fotografia.

També hem creat nous serveis, com ara videotext per cable, videografia i telemàtica, i a més hem extremat les mesures d'economia sobre les gestions de cada dia.

– *Quin és exactament el règim jurídic d'AFP?, és una empresa que s'ha de considerar pública o privada?, i en tercer lloc, quan hi ha pèrdues, qui les paga?*

– L'AFP té un estatut d'organisme públic, però molt original. No n'hi ha cap més de similar a França. L'agència es va crear per una llei estatal, però el seu consell d'administració té una majoria de membres del sector privat, que no depenen en absolut ni de l'Estat ni del go-

vern. I és aquest consell d'administració el que elegix el president i el que el pot revocar. La majoria de membres del consell són els directors dels principals diaris, ràdios i televisions francesos, i hi ha també dos representants del personal de la casa.

Pel que fa al repartiment del dèficit..., tothom en pateix les conseqüències. L'Estat ens ha deixat diners, però els hi hem hagut de tornar. I els diaris i clients han hagut d'acceptar un increment de les tarifes. Per contra, en cas de beneficis, ningú pot embutxacar-se diners, sinó que s'han de dedicar a noves inversions.

– *Com ara l'oficina de Barcelona?*

– Per exemple, sí.

– *I quant costa?*

– Aproximadament uns 200.000 francs, posar-la en marxa, i després caldrà sumar-hi les despeses de manteniment i personal.

L'AFP està obligada a dedicar 60 milions de francs anuals a inversions per mantenir al dia la infraestructura tècnica i poder continuar sent competitiu. Una de les inversions més fortes que estem fent és la que ens permet distribuir les nostres informacions via satèl·lit. El servei d'AFP arribarà a Barcelona i es distribuirà des d'aquí per una antena de la mateixa oficina. Descomptant els americans, l'AFP està al capdavant de les experiències mundials de distribució d'informació mitjançant el satèl·lit. A França s'utilitza des de fa dos anys, a Amèrica Llatina des de l'any passat, i ara l'estem implantant a la resta d'Europa, Àfrica i l'Orient Mitjà. Hem creat una empresa filial, Policom, especialitzada a desenvolupar la transmissió pels nostres propis satèl·lit i antenes.

– *Tenen algun projecte televisiu en marxa?*

– Nosaltres, per ara, només distribuïm informació escrita, gràfics i fotografies per televisió, però no imatges en moviment. Aquestes informacions, que passem als nostres abonats al servei per cable, es revisen cada dotze minuts. El primer d'octubre de l'any passat te-

“Cada notícia ha de ser llegida com a mínim per dues persones de l'agència abans de fer-la pública, i ha d'anar signada pels periodistes que l'han fet i l'han llegit, com a senyal de seguretat pel client”

France Presse ha obert una delegació a Barcelona. S'ha instal·lat en el Centre Internacional de Premsa.

FOTO: AFP/DERRICK CEYRAC

“El concepte d'informació europea interessa sobretot els mitjans econòmics, tant els mateixos agents de l'economia com els diaris i revistes d'aquest sector”

níem 40.000 abonats a aquest servei. Legalment no crec que tinguéssim massa problemes per fer una agència de notícies de televisió, però no ho farem per motius econòmics. No podem fer-ho tot i tot alhora. Per això hem decidit concentrar els nostres esforços cap a la telemàtica, més que cap a la TV, que n'hi d'altres que ja ho fan, i molt bé. Les nostres prioritats ara són desenvolupar els sistemes de distribució de fotografies, i ara ja podem passar-les directament a les terminals d'ordinadors. És un gran esforç d'inversió tècnica, però que ens està donant uns resultats molt favorables, com en el cas de la telemàtica. Aquestes són les nostres prioritats, i per això no tenim un projecte de televisió.

– Què n'opina del projecte de crear una televisió europea? L'AFP ha apostat clarament a favor d'una informació europeista, ¿creu que els mitjans dels respectius Estats fan també aquesta aposta?

– La televisió europea depèn essencialment d'un problema jurídic, d'una unitat legislativa sobre TV a França, Espanya, la RFA, etc., ara inexistent. La informació europea de premsa, en canvi, no és un problema jurídic, sinó de motivació i de convicció dels responsables dels mitjans, els periodistes i el mateix públic respecte a l'interès o no sobre els temes europeus.

El concepte d'informació europea interessa sobretot els mitjans econòmics, tant els mateixos agents de l'economia com els diaris i revistes d'aquest sector. A la resta de mitjans encara els interessa molt més la informació nacional.

– Quines són les prioritats informatives d'AFP? Hi ha alguna zona del món que sigui preferencial per l'agència?

– Depèn de si es parla de la cobertura periodística o de la distribució i venda comercial de les notícies. Si parlem de producció, som la primera agència a França i als països de llengua francesa, inclosos els africans. Després, segons els moments, cada agència té punts

forts. Crec que actualment destaquem per la nostra informació a Moscou i Beirut, per exemple.

Si parlem de venda, continuem sent la primera agència en els països de llengua francesa, i també en els de llengua àrab; la tercera agència en llengua alemanya, i quasi podria assegurar que també la tercera en llengua castellana. Finalment, encara hi ha dos camps més en què competim les agències entre nosaltres: el de la foto i el de la rapidesa en la transmissió de la notícia. En el primer és més fàcil de comprovar quina guanya. En el segon, cada dia ho controlem, i jo rebo un informe diari de les notícies més importants que hem donat i la seva relació en el temps amb les altres agències, al minut. Tot plegat converteix la feina de l'agència en una espècie de competició esportiva apassionant.

– Podria dir-nos si l'AFP pensa muntar un sistema de distribució de notícies regionals, similar al que tenen a França, però en altres països?

– De moment aquí cobrirem les informacions des de Madrid i Barcelona. No sabem, però, què farem d'aquí a cinc o sis anys, perquè fer una informació regional d'AFP a Espanya és possible, gràcies a la nostra xarxa informatitzada. Per això dediquem tants diners a la millora informàtica, ja que ens permetrà que els nostres clients puguin saber tot allò que els interessa i alhora només allò que els interessa, sigui quin sigui el subjecte i estigui on estigui del món. I això, repeteixo, passa per la informàtica.

– I per un augment de personal, perquè bé haurà de triar la informació al·gú...

– No necessàriament. Actualment entren al nostre ordinador tres milions de paraules diàriament. La informació ja la tenim, i només cal distribuir-la entre la gent que la necessita més d'acord amb els seus interessos, i això es pot fer només amb un bon programa.

SALVADOR SABRIÀ